

**SEGÉDLET
AZ ÖNKORMÁNYZATI
RENDELETEK MEGALKOTÁSÁHOZ
A JOGSZABÁLYSZERKESZTÉSRŐL
SZÓLÓ 61/2009. (XII. 14.) IRM
RENDELET ALAPJÁN**

Készítette: dr. Antalóczi-Szilágyi Adrienn
dr. Karvalics Katalin
dr. Kiss Bernadett
dr. Szabó Eszter

2010. március

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezetés.....	3
II. Jogszabály tervezetére vonatkozó általános rendelkezések	3
1. A jogszabály tervezetének a megszüvegezésére vonatkozó általános követelmények.....	3
a) A jogalkotással szemben felállított legfontosabb elvárások	3
b) Rövidítés szabályai.....	4
c) Egyéb általános szabályok	4
2. Megjelölés	5
a) A jogszabály tervezetének megjelölése	5
b) A jogszabály megjelölése	6
3. Hivatkozások a jogszabály tervezetében.....	7
a) Típusai	7
b) Hivatkozás jogintézményre.....	10
c) Hivatkozás a jogszabály rendelkezéseitől való eltérésre	10
III. Jogszabály tervezetének formai tagolása.....	12
1. A jogszabály tervezetének formai tagolásának lehetőségei és módja	12
2. A jogszabály tervezet szerkezeti egységei (csökkenő szintjének sorrendjében).....	12
a) Általános követelmények	14
b) A szerkezeti egységekkel szembeni további legfontosabb követelmények	15
c) A szerkezeti egységet tartalmazó hivatkozás során alkalmazandó szabályok.....	16
IV. A jogszabály tervezetének logikai tagolása	17
1. Logikai egységek sorrendje.....	17
2. A jogszabály tervezetének normatív tartalommal nem rendelkező logikai egységei.....	17
a) Preambulum.....	17
b) Bevezető rész	17
3. Általános rendelkezések.....	20
a) Hatály.....	20
b) Alapelv.....	20
c) Értelmező rendelkezések	21
4. Részletes rendelkezések.....	21
5. Záró rendelkezések	22
A) Hatályba léptető rendelkezések	22
B) A jogszabály rövidítésének meghatározása	25
C) A jogszabály átmeneti rendelkezései.....	25
D) Utalás a jogalkotásra vonatkozó európai uniós követelményekre	26
E) A jogszabály módosító rendelkezései	27
1) A jogszabály-módosítás típusai.....	28
2) A módosító rendelkezések tagolására vonatkozó általános szabályok	34
F) A jogszabály hatályon kívül helyező rendelkezései	35
a) A hatályon kívül helyező rendelkezés elhelyezése.....	35
b) A hatályon kívül helyező rendelkezés felépítése	36
c) A hatályvesztés, illetőleg hatályba lépés időpontja.....	37
d) Specifikus nyelvtani szabályok.....	37
e) A hatályon kívül helyező rendelkezés alkalmazása.....	37
f) A hatályon kívül helyező rendelkezések tagolása.....	38
G) Rendelkezés hatályba nem lépésről	39
a) A hatályba nem lépésről rendelkezés elhelyezése.....	39
b) A hatályba nem lépésről rendelkezés felépítése	39
V. A jogszabály tervezetének melléklete.....	40
1. A melléklet tartalmi követelményei.....	40
2. A melléklet megjelölése	41

3. A melléklet tagolása.....	41
4. A melléklet módosítása.....	43
5. A melléklet hatályon kívül helyezése	44
VI. A módosító és a hatályon kívül helyező jogszabály tervezete, valamint a technikai dereguláció	45
1. A módosító jogszabály.....	45
2. A hatályon kívül helyező jogszabály	46
3. A technikai dereguláció.....	48

I. Bevezetés

A jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 62. §-a ad felhatalmazást az igazságügy-miniszternek, hogy kiadja a jogszabályszerkesztés szabályait. A kodifikáció szabályait a Jat. felhatalmazása alapján a jogszabályszerkesztésről szóló 12/1987. (XII. 29.) IM rendelet tartalmazta, amelyet azonban az egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről szóló 2007. évi LXXXII. törvény 2008. január 1. napjával deregulált.

A jogszabályszerkesztés új, részletes szabályait a 2010. március 1-jén hatályba lépett jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet (a továbbiakban: IRM rendelet) tartalmazza.

Az IRM rendelet tárgyi hatálya a kodifikációs tevékenységnek csupán egyik aspektusára és a jogszabály-előkészítés meghatározott szakaszára terjed ki: a jogszabályok tervezetének a megszerkesztésére és a megszővegezésére vonatkozó követelményeket határozza meg.

Az önkormányzati rendeletnek az alábbi esetekben kell megfelelnie az IRM rendelet követelményeinek:

- a jogszabályok megjelölésénél (az IRM rendelet hatálybalépését megelőzően alkotott jogszabályokra is kell alkalmazni)
- az IRM rendelet hatálybalépése előtt megalkotott jogszabályok módosításakor (a módosított jogszabály egésze és a módosított szerkezeti egységnek is meg kell felelnie az IRM rendelet rendelkezéseinek)
- hatályon kívül helyezés során
- új rendelet megalkotásakor

Az alábbiakban az IRM rendelet szerkezeti felépítését követve, annak legfontosabb rendelkezései, újdonságai bemutatására kerül sor.

II. Jogszabály tervezetére vonatkozó általános rendelkezések

Lényeges újdonság, hogy az IRM rendelet melléklete szövegezési mintákat tartalmaz, melyektől abban az esetben lehet csak eltérni, ha a szabályozás célja másképp nem érhető el.

1. A jogszabály tervezetének a megszővegezésére vonatkozó általános követelmények

a) A jogalkotással szemben felállított legfontosabb elvárások

- jogszabály tervezetében nem foglalható a jogszabálynak nem minősülő jogi aktusban is (pl. határozat) szabályozható normatartalom,
- normatartalom nélküli mondat nem kerülhet jogszabály tervezetében,
- jogszabály tervezetében a normatív tartalmat jelen idejű kijelentő mondattal, egyes szám harmadik személyű megfogalmazás alkalmazásával kell kifejezni

- jogszabály normatív tartalmú rendelkezéseit a jogszabály szakaszai és mellékletei tartalmazzák

- jogszabály része,
csak jogszabállyal módosítható

- Az IRM rendelet a függelékről nem tesz említést, de zártan szabályozza a jogszabályban alkalmazható szerkezeti egységek körét. Az IRM rendelet tehát a függelék alkalmazását nem zárja ki, így továbbra is lehetőség van annak használatára, de az nem képezheti az önkormányzati rendelet részét. A függelék például a bizottsági tagok névsorát tartalmazhatja. Mivel a függelék nem része az önkormányzati rendeletnek, azt nem is kell rendelettel módosítani.

b) Rövidítés szabályai

A szövegben ismétlődő kifejezés, szókapcsolat, szövegrész helyett – a korábbi gyakorlatnak megfelelően – rövid megjelölést lehet alkalmazni:

- névszó, a magyar nyelv szabályai szerinti rövidítés, vagy olyan több szóból álló kifejezés alkalmazható, amelynek utolsó szava névszó,
- a rövidíteni kívánt elem első előfordulásakor kell meghatározni, zárójelben „a továbbiakban:” kifejezés után,
- amennyiben a rövid megjelölés a felsorolás elemeire együttesen vonatkozik, a további együttes használatra „a továbbiakban együtt:” kifejezéssel kell utalni

Nem vezethető be rövidítés:

- értelmező rendelkezésben értelmezett fogalomra,
- a jogszabály tervezetének és a jogszabály tervezete szerkezeti egységének a címében, a jogszabály tervezetének a bevezető részében,
- már bevezetett rövid megjelölés további rövidítésére

c) Egyéb általános szabályok

- az „illetve” kötőszót csak akkor lehet használni, ha más egyértelmű nyelvi megfogalmazást nem lehet alkalmazni,
- az „illetőleg” kötőszót – bizonytalan tartalma miatt – nem lehet alkalmazni,
- az „és” és a „vagy” kötőszót írásjellel összekapcsolva vagy közvetlenül egymást követően nem lehet használni,
- a mennyiségek számjeggyel történő meghatározása arab számmal történik (ez alól kivétel természetesen a törvények sorszáma, valamint a jogszabály megjelölésében a hónap sorszáma)

2. Megjelölés

a) A jogszabály tervezetének megjelölése

	önkormányzati rendelet megalkotójának teljes megnevezése	"önkormányzati" kifejezés	"rendelete" kifejezés	rendelet címe
jellemzői	a helyi önkormányzat megnevezése, majd a „képviselő-testületének”, vagy „közgyűlésének” szöveg			- tárgy, tartalom rövid megjelölése - ugyanazon önkormányzat más önkormányzati rendeletétől elhatároljon - utolsó szavához a "-ról", "-ről" rag kapcsolása

IRM rendelet mellékletének mintája:

{a rendelet megalkotójának teljes megjelölése}

.../... . (... . ... .) önkormányzati rendelete

{a rendelet címe}

Példa önkormányzati rendelet tervezet helytelen megjelölésére:

~~.../... . (... . ... .) Kerek Város Önkormányzata Kt. sz. rendelete az építményadóról~~

helyesen: Kerek Város Önkormányzata képviselő-testületének

.../... . (... . ... .) önkormányzati rendelete

az építményadóról

b) A jogszabály megjelölése

Az önkormányzati rendelet helyes megjelölését az alábbi táblázat mutatja be:

	önkormányzati rendelet megalkotójának teljes megnevezése	sorszám	kihirdetés ideje	"önkormányzati" kifejezés	"rendelete" kifejezés	rendelet címe
jellemzői	a helyi önkormányzat megnevezése, majd a „képviselő-testületének”, vagy „közgyűlésének” szöveg	- arab szám 1-től kezdődően - a kihirdetés ideje szerint folyamatosan, növekvő sorrendben	- az év arab számmal - zárójelben római számmal a hónap, arab számmal a nap			- tárgy, tartalom rövid megjelölése - ugyanazon önkormányzat más önkormányzati rendeletétől elhatároljon - utolsó szavához a "-ról", "-ről" rag kapcsolása
példa	Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata képviselő-testületének	5	2010. (III.1.)	önkormányzati	rendelete	a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról és a fizetendő térítési díjakról

IRM rendelet mellékletének mintája:

{a rendelet megalkotójának a teljes megjelölése}

{a rendelet száma}/ {a rendelet kihirdetése évének a száma}.({a rendelet kihirdetése hónapjának a száma}. {a rendelet kihirdetése napjának a száma}.) **önkormányzati rendele**

{a rendelet címe}

Példa önkormányzati rendelet helytelen megjelölésére:

~~6/2010. (III. 10.) Kerek Város Önkormányzata Kt. sz. rendelete az építményadóról~~

helyesen: Kerek Város Önkormányzata képviselő-testületének
6/2010. (III. 10.) önkormányzati rendelete
az építményadóról

3. Hivatkozások a jogszabály tervezetében

Fontos új szabály, hogy rögzítésre kerül az az előírás, mely szerint a jogszabály tervezetében olyan jogszabály szövegét, amellyel a jogszabály az Alkotmány alapján nem lehet ellentétes, sem szó szerint, sem tartalmilag nem lehet idézni, ehelyett – ha a jogalkalmazás megkönnyítése vagy a jogszabály megfogalmazása ezt megköveteli – hivatkozást kell alkalmazni. Ez azonban nem akadályozza annak, hogy az önkormányzati rendeletnek a törvénnyel egységes szerkezetbe foglalt szövegét tájékoztató jelleggel közzétegyék úgy, hogy abból egyértelműen derüljön ki, hogy melyek a törvény és melyek a rendelet rendelkezései.

Önkormányzati rendeletben – az eddigiektől eltérően – nem szerepelhetnek magasabb szintű jogszabályban szereplő előírások. Szó szerinti, vagy tartalmi idézés helyett hivatkozást kell alkalmazni.

a) Típusai

Az IRM rendelet 3 hivatkozási típust szabályoz:

- rugalmas,
- merev,
- általános

	jellemzői
rugalmas hivatkozás	<ul style="list-style-type: none"> - ez a főszabály - Ebben az esetben <ul style="list-style-type: none"> • más <i>jogszabály címét,</i> • más jogszabály <i>szabályozási tárgykörét,</i> vagy • <i>a felhívni kívánt rendelkezések szabályozási tárgykörét</i> kell megjelölni <p style="text-align: center;">⇓</p> <p>Ezekben az esetekben tehát a jogszabály számát és a pontos jogszabályhelyet nem jelöljük meg.</p> <p><u>Példa:</u> Zárt ülés elrendelésére a helyi önkormányzatokról szóló törvény előírásai az irányadóak.</p> <p><u>előnye:</u> A jogszabály módosítása a hivatkozás automatikus módosulását vonja maga után, így a hivatkozó rendelkezést – magát az önkormányzati rendeletet – nem szükséges módosítani.</p>
merev hivatkozás	<ul style="list-style-type: none"> - <u>alkalmazási feltétele:</u> A rugalmas hivatkozás nem alkalmazható, mert a hivatkozott jogszabály vagy rendelkezés nem azonosítható egyértelműen. <p>Ebben az esetben</p> <ul style="list-style-type: none"> • más jogszabály, • más jogszabály és szerkezeti egysége, • a hivatkozást tartalmazó jogszabály, vagy • a hivatkozást tartalmazó jogszabály szerkezeti egységének <i>tételes</i> megjelölését kell alkalmazni <p><u>Példa:</u> A szociális rászorultság feltételeire a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 65. § (4)-(6) bekezdése az irányadó.</p> <p><u>hátránya:</u> a hivatkozott jogszabályhely módosításával a hivatkozást tartalmazó önkormányzati rendeletet is módosítani kell.</p>

egyéb szabályok:

- saját szerkezeti egységre vonatkozó merev hivatkozás esetén a hivatkozott szerkezeti egységet kell megjelölni a jogszabály megjelölése nélkül

Példa:

helytelen: e rendelet 1. §-a

helyesen: az 1. §

- amennyiben a jogszabály vagy valamely szerkezeti egysége saját magára hivatkozik → a jogszabály vagy a szerkezeti egység típusát kell megnevezni

Példa: „e rendelet” (hatályba léptető rendelkezésben: „ez a rendelet”)

- a hivatkozott szerkezeti egységek megjelöléséhez (a hivatkozott legalacsonyabb szintű szerkezeti egység megjelölése kivételével) nem kapcsolódhat birtokos rag és birtokos személyjel

Példa:

helytelen: 1. § (1) bekezdésének a) pontja,

helyesen: az 1. § (1) bekezdés a) pontja

- mondatra, fordulatra, tagmondatra, más nyelvtani egységre nem lehet hivatkozni
- kettőnél több, egymás után következő szerkezeti egységre történő merev hivatkozás esetén ezek első és utolsó tagját kötőjellel kell összekapcsolni

Példa: 1. § (1)-(3) bekezdése

- szakasznál alacsonyabb szintű szerkezeti egységre történő hivatkozás esetén (a hivatkozást tartalmazó szerkezeti egységen belüli szerkezeti egységre vonatkozó hivatkozás kivételével) a hivatkozott szerkezeti egységen túl (a szakasznál magasabb szintű szerkezeti egységek kivételével) meg kell jelölni minden magasabb szintű szerkezeti egységet is

Példa: pontra történő hivatkozás esetén meg kell jelölni a §-t és – ha van – a bekezdést is → 1. § (1) bekezdés a) pontja

- bekezdésnél magasabb szintű későbbi szerkezeti egységre fő szabály szerint nem lehet hivatkozni (előre utalás)

Példa: 3. § nem hivatkozhat a 4. §-ra

általános hivatkozás	<p>- Jogszabály tervezetében a teljes megjelölésével vagy az általa szabályozott tárgykör megjelölésével fel nem hívható</p> <ul style="list-style-type: none"> • jövőben megalkotandó jogszabályra, • jogszabályok széles vagy előre meg nem határozható körére, • a hivatkozást tartalmazó jogszabály felhatalmazása alapján megalkotandó vagy megalkotható jogszabályra <p>általános hivatkozással kell hivatkozni.</p> <p><u>Példa:</u> „A tevékenységet a polgármester engedélyezi a jogszabályban meghatározott esetekben.”</p> <p>- „külön” jelző alkalmazásával nem lehet hivatkozni Példa: ~~„Az önkormányzat a közterületek tisztántartásáról külön rendeletet alkot.”~~</p>
-----------------------------	---

- A hivatkozási mintákat az IRM rendelet 1. mellékletének 4. pontja tartalmazza.
- Merev és rugalmas hivatkozás egy hivatkozásban úgy alkalmazható együtt, hogy a hivatkozás a jogszabályt merev hivatkozással (tehát tételesen meg van határozva, hogy mely jogszabályról van szó), a hivatkozni kívánt rendelkezést vagy jogintézményt rugalmas hivatkozással tartalmazza.

Példa: A bizottság határozatképességére a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény képviselő-testületre vonatkozó szabályai az irányadók.

b) Hivatkozás jogintézményre

módja: - az adott jogintézmény egyértelmű megjelölése

Példa: „Az önkormányzat ez irányú kötelezettségét a szelektív hulladékgyűjtésre vonatkozó szabályok szerint teljesíti.”

A jogintézményre való hivatkozásba belefoglalható a jogintézményt meghatározó jogszabályra vagy annak szerkezeti egységére történő hivatkozás (feltéve, hogy a jogintézmény más jogintézményektől e hivatkozás nélkül nem határolható el).

c) Hivatkozás a jogszabály rendelkezéseitől való eltérésre

- Amennyiben a bekezdésnél magasabb szintű szerkezeti egység (pl. §) kizárólag egy bekezdésnél magasabb szintű másik szerkezeti egységhez (pl. §) képest kivételes szabályokat állapít meg:
  - Kivételes szabályokat megállapító szerkezeti egységben (és nem a nem az általános szabályok között) kell a kivételre hivatkozni.

Példa:

4. §

A közterület használatáért közterület-használati díjat kell fizetni.

5. §

Nem kell közterület-használati díjat fizetni:

- a) a közterület-fenntartói szolgáltatást nyújtó szervezet által fenntartott létesítményekért, berendezésekért,
- b) a közterületen kertészeti tevékenységet szolgáló létesítményekért, berendezésekért,
- c) tömegközlekedési szolgáltatással kapcsolatos megállóhelyekért ...()

- Ha a jogszabály egy szakasznál magasabb szintű szerkezeti egységétől (pl. alcím) vagy a jogszabály minden rendelkezésétől el lehet térni:

Szerkezeti egység első vagy utolsó szakaszában, vagy a jogszabály általános rendelkezései között kell az eltérés lehetőségét megteremteni.

Példa:

Az üzletek éjszakai nyitva tartásának rendje

2. §

- (1) A vendéglátó üzletek teraszai 24 óra és 6 óra között nem tarthatnak nyitva.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott korlátozás nem vonatkozik a kereskedelmi szálláshelyek vendéglátó egységeinek teraszaira.

- Több bekezdésből álló szakasz rendelkezéseitől való eltérést engedő rendelkezést az adott szakasz első vagy utolsó bekezdésében vagy önálló szakaszban kell elhelyezni.

Példa:

5. §

- (1) Engedély nélkül tartható 3 darab eb és annak 3 hónapnál nem idősebb szaporulata a település területén azokon az ingatlanokon, amelyeken csak egy lakás található, amennyiben azok tartása a magasabb szintű jogszabályok állategészségügyi, közegészségügyi, állatvédelmi és környezetvédelmi előírásainak megfelel, és az állatok veszettség elleni védőoltásban részesültek.
- (2) Engedély nélkül tartható egy eb és annak 3 hónapnál nem idősebb szaporulata a többlakásos ingatlanokon, amennyiben azok tartása a magasabb szintű jogszabályok állategészségügyi, közegészségügyi, állatvédelmi és környezetvédelmi előírásainak megfelel, és az állatok veszettség elleni védőoltásban részesültek.
- (3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott egyedszám feletti eb tartását a polgármester engedélyezi.

- Ha az egyetlen mondatot tartalmazó bekezdésben vagy egyetlen mondatot tartalmazó szakaszban foglalt minden rendelkezéstől el lehet térni, a mondaton belül is lehet rendelkezni az eltérés lehetőségéről.

Példa: Közterületen ebet sétáltatni mindenhol lehet, kivéve ahol azt tábla tiltja.

- Ha a jogszabály tervezete a rendelkezéseitől valamely közhatalmat gyakorló személy vagy szerv számára eltérést engedélyez, a jogszabály tervezetében kell meghatározni az eltérés tárgyában való döntés során mérlegelendő szempontrendszer.

Példa: méltányosság gyakorlása esetén meg kell határozni a figyelembe vehető szempontokat.

III. Jogszabály tervezetének formai tagolása

1. A jogszabály tervezetének formai tagolásának lehetőségei és módja

A jogszabály tervezetet szerkezeti egységekre kell tagolni.

2. A jogszabály tervezet szerkezeti egységei (csökkenő szintjének sorrendjében)

Az alább felsorolt – a melléklet és a melléklet szerkezeti egységein kívüli - szerkezeti egységek a jogszabály összetettségétől függően alkalmazhatók:

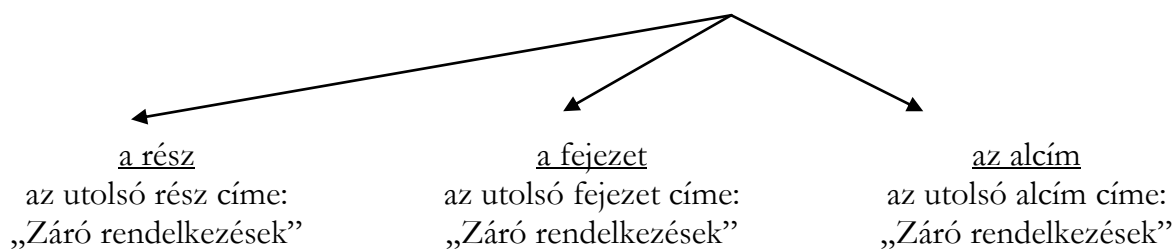
A jogszabály tervezet szerkezeti egységei	Kialakításának feltétele	Megjelölés sorrendje	Megjelölés formája (betűtípus/szám típus/jel)	Példa
a könyv	önkormányzati rendeletben nem alkalmazandó , kivételes szerkezeti egység (lásd pl. Ptk.)	<ul style="list-style-type: none"> - pozitív egész számokból képzett sorszám betűvel kiírva - szerkezeti egység típusának megnevezése - könyv címe 	nagybetűvel	<p>ELSŐ KÖNYV</p> <p>BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK</p>

a rész	a jogszabály tervezetének áttekinthetősége érdekében <i>szükség van legalább két olyan részre, amelyek legalább két-két fejezetet magukban foglalnak</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pozitív egész számokból képzett sorszám - szerkezeti egység típusának megnevezése - rész címe 	<p>nagybetűvel</p> <p>nagybetűvel</p> <p>nagy kezdőbetűvel</p>	<p>ELSŐ RÉSZ</p> <p>Általános rendelkezések</p>
a fejezet	amennyiben <i>szükség van legalább két olyan önálló szerkezeti egység kialakítására, amelyek legalább két-két alcímet magukban foglalnak</i>	<ul style="list-style-type: none"> - pozitív egész számokból képzett sorszám - szerkezeti egység típusának megnevezése - fejezet címe 	<p>római számmal</p> <p>nagy kezdőbetűvel</p> <p>nagy kezdőbetűvel</p>	<p>V. Fejezet</p> <p>Szociális ellátások formái</p>
az alcím	a jogszabály tervezetének áttekinthetősége érdekében (az ugyanazon jogintézményt szabályozó szakaszokat egybefoglaló önálló szerkezeti egység) ha kialakításra kerül, akkor legalább kettő kell belőle	<ul style="list-style-type: none"> - pozitív egész számokból képzett sorszám - alcím címe 	<p>arab számmal</p> <p>nagy kezdőbetűvel</p>	<p>17. Az alcím</p>
a szakasz		<ul style="list-style-type: none"> - pozitív egész számokból képzett arab sorszám - a § jel 	<p>arab (sor)szám</p> <p>§ jel</p>	<p>42. §</p>
a bekezdés		<ul style="list-style-type: none"> - szakaszon-ként újrakezdődően, egy-egy szakaszon belül pozitív egész 	<p>arab szám</p>	<p>(1)</p>

		számokból képzett, zárójelek közé foglalt arab szám		
a pont		- latin ábécé kisbetűi és a „)” jel VAGY - pozitív egész számokból képzett arab sorszám	latin ábécé kisbetűje) arab (sor)szám	a) 1.
az alpont		- az alpontot tartalmazó pont megjelölésében foglalt kisbetű, latin ábécé kisbetűi és a „)” jel -latin ábécé kisbetűi	latin ábécé kisbetűje) latin ábécé kisbetűje	aa) a)

a) Általános követelmények

- a *szakasznál magasabb szintű* szerkezeti egység csak abban az esetben alakítható ki, ha az alacsonyabb szintű szerkezeti egységek alkalmazásával a jogszabály tervezetének áttekinthetősége nem biztosítható
- a *szakasznál magasabb szintű* szerkezeti egységnek címet kell adni
KIVÉTEL: amennyiben a jogszabály tervezetének *kizárólag* általános, különös és záró részre tagolódik, ebben az esetben ugyanis a részek megjelölése: „ÁLTALÁNOS RÉSZ”, „KÜLÖNÖS RÉSZ”, „ZÁRÓ RÉSZ”
- a *bekezdésnél magasabb szintű* szerkezeti egységek sorszámozását a jogszabály tervezetében nem lehet újramezteni
- amennyiben a *legmagasabb szerkezeti egység*

b) A szerkezeti egységekkel szembeni további legfontosabb követelmények

- a rész

Általános és különös részre kell tagolni a jogszabály tervezetét, ha a jogviszonyokat tartalmazó jogszabály tervezet egymástól egyértelműen elkülöníthetően tartalmaz olyan szabályokat amelyek

- valamennyi szabályozott jogviszonyra és
- csak a jogviszonyok meghatározható körére alkalmazhatóak.

- az alcím

Egyetlen szakaszt magában foglaló alcím csak akkor alakítható ki, ha az előző bekezdésben kifejtett tagolás miatt a jogszabály tervezet szerkezetének egységessége érdekében az szükséges.

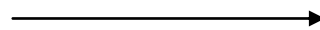
- a szakasz

Amennyiben a szakasz jeléhez toldalékot kell fűzni, a „paragrafus” szónak megfelelő toldalékot kell alkalmazni

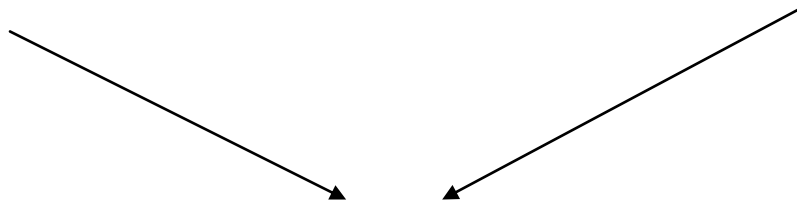
Az IRM rendelet előírja azt is, hogy § jelhez nem kapcsolható a többes szám jele.

- a bekezdés

A szakasz legfeljebb hat bekezdést tartalmazhat.
KIVÉVE: módosítása
esetén kilencet

Egy bekezdés legfeljebb három mondatból állhat.

Az IRM e szabályoktól eltérést enged:
ha a szabályozás célja másképpen nem biztosítható

- a pont

A szakaszt és a bekezdést pontokra kell tagolni, ha

- a szakaszba vagy bekezdésbe foglalt mondat legalább háromelemű felsorolást tartalmaz,
- a felsorolás bármely két eleme között azonos logikai kapcsolat áll fenn, és
- ez a jogszabály tervezet áttekinthetőségét elősegíti.

- az alpont

Alkalmazni kell alpontokat, ha:

- a szakaszba vagy bekezdésbe foglalt mondat olyan felsorolást tartalmaz,
  - amelyben a felsorolás elemei közötti logikai kapcsolatra utaló különböző kötőszavak együttesen fordulnak elő,
  - amelyben a (pontra vonatkozó) bekezdés alapján pontokat kell kialakítani, és legalább egy pont legalább három, egymással azonos logikai kapcsolatban álló elemből álló felsorolást tartalmaz

A pont és az alpont szerkezeti felépítése

A rendelet lényeges szabályokat állapít meg erre vonatkozóan, melyek a következők:

- a pontokat megelőző szövegrésztől (nyitó szövegrész) sortöréssel (enterrel) kell a pontokat elválasztani
- nyitó szövegrész nélkül nem lehet pontokat, alpontokat alkalmazni
- az egyes pontokat sortöréssel kell elválasztani
- a pont esetében a több mint tizenöt elemű felsorolást csak pozitív egész számokból képzett arab sorszámmal lehet megjelölni
- egy ponton belül legfeljebb tizenöt alpont állapítható meg
- az alponton belül további alpont nem állapítható meg

c) A szerkezeti egységet tartalmazó hivatkozás során alkalmazandó szabályok

- A *bekezdést* tartalmazó *merev hivatkozás* a bekezdés megjelölését követően a „bekezdés” kifejezést is magában foglalja. A „bekezdés” kifejezés nem rövidíthető. Lényeges továbbá, hogy a bekezdést tartalmazó *hivatkozásban* a „bekezdés” kifejezéséhez nem kapcsolódhat a többes szám jele.

Példa: 1. § (1) bekezdés / 1. § (1)-(3) bekezdése

- A *pontot* tartalmazó *merev hivatkozás* a pont megjelölését követően a „pont” kifejezést is magában foglalja. Pontot tartalmazó merev hivatkozásban a „pont” kifejezéshez nem kapcsolódhat a többes szám jele.

Példa: 1. § (1) bekezdés a) pontja / 1. § (1) bekezdés a) és h) pontja

- Az *alpontot* tartalmazó *merev hivatkozás* az alpont megjelölését követően az „alpont” kifejezést is magában foglalja. Az *alpontot* tartalmazó *merev hivatkozásban* az „alpont” kifejezéshez nem kapcsolódhat a többes szám jele.

Példa: 1. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontja / 1. § (1) bekezdés a) pontjának aa)-ab) alpontja

IV. A jogszabály tervezetének logikai tagolása

1. Logikai egységek sorrendje

- preambulum,
- bevezető rész,
- általános rendelkezések,
- részletes rendelkezések,
- záró rendelkezések :
  - hatályba léptető rendelkezések,
  - a jogszabály rövidítését megállapító rendelkezés,
  - átmeneti rendelkezések,
  - a jogalkotásra vonatkozó európai uniós követelményekre utaló rendelkezések,
  - módosító rendelkezések,
  - hatályon kívül helyező rendelkezések,
  - a hatályba nem lépésről szóló rendelkezések

2. A jogszabály tervezetének normatív tartalommal nem rendelkező logikai egységei

a) Preambulum

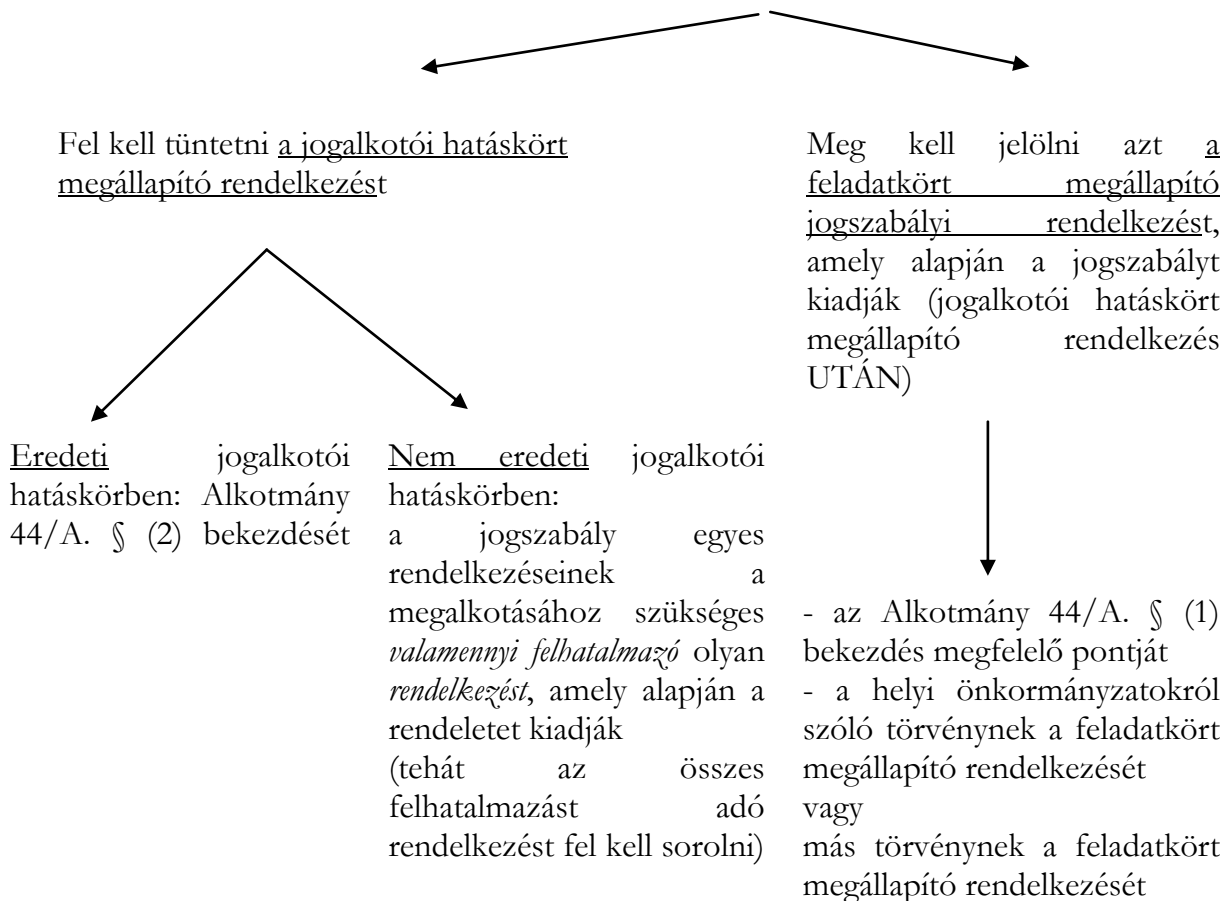
Lényeges változás, hogy az önkormányzati rendelet tervezeténél e logikai egység már **NEM ALKALMAZHATÓ!**

A szabályozás célját, indokait a rendelethez kapcsolódóan ki lehet adni (pl. indokolás formájában), de az nem képezheti az önkormányzati rendelet részét.

b) Bevezető rész

Tartalmazza:

- a) a jogszabály megalkotásához szükséges érvényességi kellékek felsorolását, melyek az önkormányzati rendelet esetében a következők:

A bevezető részben meg kell jelölni, ha a rendeletet más, jogszabályban kifejezetten, az adott rendelet megalkotása vonatkozásában véleményezési hatáskörrel felruházott szervvel vagy személlyel egyetértésben, valamint ha más szerv vagy személy véleményének kikérésével alkotják meg.

Például

Az önkormányzat képviselő-testületének a helyi építési szabályzat rendelete (HÉSZ) megalkotása esetében a bevezető részben fel kell tüntetni az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet (OTÉK) 3. számú mellékletében felsorolt, a véleményezési eljárásban érdekelt államigazgatási szerveket.

Minta az IRM rendelet melléklete alapján:

Eredeti jogalkotói hatáskörben kiadott önkormányzati rendelet bevezető részének a felépítése (7.4.3. pont)

Példa: „Nagy Város Önkormányzatának képviselő-testülete az Alkotmány 44/A. § (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdésében VAGY a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:”

Felhatalmazásra vonatkozó hivatkozást tartalmazó bevezető rész (7.5. pont)

Egy felhatalmazásra vonatkozó (7.5.2.1. pont)

Példa:

„Nagy Város Önkormányzatának képviselő-testülete „a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 25. § -ában kapott felhatalmazás alapján a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:”

Több felhatalmazásra vonatkozó (7.5.2.2. pont)

1. Ha a rendeletet az egyes felhatalmazások tekintetében különböző feladatkörökben eljárva kell megalkotni (7.5.2.2.1. pont)

Példa: Nagy Város Önkormányzatának képviselő-testülete „a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 41. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, és a 10. § (1)-(3) bekezdése tekintetében az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 20. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:”

2. Ha a rendelet az egyes felhatalmazások tekintetében azonos feladatkör vagy feladatkörök alapján kell megalkotni (7.5.2.2.2. pont)

Példa: Nagy Város Önkormányzatának képviselő-testülete „a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 26. §-ában és a 10. § (1)-(3) bekezdése tekintetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 36. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:”

b) a jogalkotás aktusára utaló kifejezést

Minta az IRM rendelet mellékletének 7.5.1.4. pontja alapján:

„[...] a következőket rendeli el”

A bevezető résznél alkalmazandó formai követelmény:

- címet nem lehet e logikai egységnek adni
- egyetlen, sortöréssel tagolható mondatból kell állnia

3. Általános rendelkezések

A jogszabály tervezetében kizárólag az általános rendelkezések között szabályozható:

- a) kivételesen, ha enélkül a szabályozás nem egyértelmű a jogszabály *hatálya*, KIVÉVE az időbeli hatályt
- b) a jogszabály alkalmazására, valamint a szabályozására vonatkozó *alapelv*
- c) a jogszabály egészére vonatkozó *értelmező rendelkezés*
- d) az a jogszabály egészére vagy több szerkezeti egységére vonatkozó rendelkezés, amely nem foglalható más – szakasznál magasabb szintű – szerkezeti egységbe

a) Hatály

Az IRM rendelet meghatározza a személyi és tárgyi hatály alkalmazhatóságának eseteit.

Személyi hatályról akkor lehet rendelkezni, ha

- a jogalkotásról szóló törvényben meghatározott személyi hatálya alá nem tartozó jogalanyokra is kiterjed
- a jogalkotásról szóló törvényben meghatározott személyi hatályától egyébként eltér, és az a jogszabály tervezetének egyéb rendelkezései alapján nem egyértelmű

Területi hatályról rendelkezni önkormányzati rendelet esetében csak akkor lehet, ha

- a jogalkotásról szóló törvényben meghatározott területi hatályától eltér, és a jogszabály területi hatálya a jogszabály tervezetének egyéb rendelkezései alapján nem egyértelmű

b) Alapelv

Lényeges, hogy normatív tartalommal nem rendelkező kijelentést vagy a szabályozás célját nem lehet a jogszabály alapelvei között rögzíteni. Ha a jogszabály tartalmaz alapelvet, annak joghatás kiváltására alkalmasnak kell lennie.

c) Értelmező rendelkezések

Az IRM rendelet rögzíti az értelmező rendelkezések helyét.

Ha

- a jogszabályban sok fogalom értelmezése indokolt, vagy
- a fogalmakat a jogszabály egészére nézve kell értelmezni

Általános rendelkezések között kell meghatározni.

Például: „E rendelet alkalmazásában:”

Ha

- egyes értelmező rendelkezések nem az egész jogszabályra, de a szakasznál magasabb szintű szerkezeti egységre vonatkoznak

E szerkezeti egység elején önálló szakaszban is meg lehet határozni.

Például: „E fejezet alkalmazásában:”

Ha

- a fogalmat egyetlen szakaszra vonatkozóan kell értelmezni

E szakasz első vagy utolsó bekezdéseként is meg lehet határozni.

Például: „E § alkalmazásában:”

4. Részletes rendelkezések

Gyakorlatilag a jogszabály érdemi része, ennek megfelelően – mivel tartalmi kérdések szabályozandóak itt – kifejezetten nem tartalmaz rá szabályokat az IRM rendelet.

Szabályozza:

- a jogszabály alapvető normatív tartalmát képező azon rendelkezéseket, amelyekről az IRM rendelet alapján nem más logikai egységben kell rendelkezni

Szabályozás során:

- el kell különíteni egymástól:
  - anyagi jogi és eljárási szabályokat
  - a szervezet jogállására, a szervezet feladat- és hatáskörére és a szervezet eljárására vonatkozó szabályokat
- az általános szabályt tartalmazó szerkezeti egységnek meg kell előznie a különös szabályt tartalmazó szerkezeti egységet

5. Záró rendelkezések

A) Hatályba léptető rendelkezések

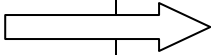
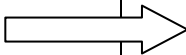
Felhatalmazást adó jogszabályi rendelkezés hiányában **a hatályba léptetésről önálló szakaszban, a záró rendelkezések első szakaszaként kell rendelkezni.**

a szakasz első bekezdése szól	a jogszabály hatálybalépéséről
a szakasz további bekezdéseiben kell rendelkezni	a jogszabály hatálybalépése után hatályba lépő szerkezeti egységek hatályba lépéséről (lépcsőzetes hatályba lépés). Ezeket a részeket hatálybalépésük időrendi sorrendjében, önálló bekezdésben kell felsorolni, ilyenkor szükség esetén el lehet térni az IRM rendeletnek a bekezdések számát hat vagy kilenc bekezdésben maximalizáló előírásától.

Rendelkezni **jogszabály, jogszabály szerkezeti egysége, vagy jogszabály szerkezeti egysége szövegrészének hatálybaléptetéséről lehet**, az alábbiak szerint:

A jogszabály egészét hatályba léptető rendelkezés kötelező tartalmi elemei:	<ul style="list-style-type: none"> - a jogszabályra való általános hivatkozás - ha egy szerkezeti egység a jogszabály hatálybalépésének időpontjától eltérő időpontban lép hatályba, a későbbi hatálybalépésről rendelkező bekezdés megjelölése és az eltérésre utaló kifejezés - a hatálybalépés időpontja - a hatályba léptetés aktusára utaló kifejezés
A jogszabály szerkezeti egységét hatályba léptető rendelkezés kötelező tartalmi elemei:	<ul style="list-style-type: none"> - az eltérő időpontban hatályba lépő szerkezeti egység megjelölése - a hatálybalépés időpontja - a hatályba léptetés aktusára utaló kifejezés

A hatálybalépés időpontját többféleképpen lehet meghatározni:

a kihirdetést követő meghatározott nap , vagy a kihirdetést követő meghatározott hónap és annak napjának megjelölésével, vagy ha ez nem egyértelmű,	naptári napban, vagy naptári napban, órában és percben kell megjelölni az időpontot, vagy	amennyiben ez sem elég egyértelmű, valamely esemény vagy feltétel bekövetkezésének a napja, vagy az ezt követő meghatározott nap is kijelölhető.
		

Minták az IRM rendelet melléklete alapján:

- A jogszabályt hatályba léptető rendelkezés általános felépítése (9.1. pont, 9.2. pont)

Példa:

Ha a hatálybalépés időpontja:

- a kihirdetést követő meghatározott nap

Ez a rendelet a kihirdetést követő 15. napon lép hatályba.

- a kihirdetést követő meghatározott hónap és annak napja

Ez a rendelet a kihirdetést követő 3. hónap első napján lép hatályba.

- naptári nap

Ez a rendelet 2010. március 1-jén lép hatályba.

- naptári napon belül óra

Ez a rendelet 2010. március 1-jén 10 órakor lép hatályba.

- naptári napon belül óra, perc

Ez a rendelet 2010. március 1-jén 10 óra 30 perckor lép hatályba.

- feltétel vagy esemény bekövetkezésének a napja

Ez a rendelet az önkormányzat költségvetéséről szóló rendelet hatálybalépésének a napján lép hatályba.

- feltétel vagy esemény bekövetkezését követő meghatározott nap

Ez a rendelet az önkormányzat költségvetéséről szóló rendelet hatályba lépését követő 10. napon lép hatályba.

A jogszabály egészének hatálybalépésétől eltérő időpontban történő hatálybalépésről rendelkező bekezdésre vagy bekezdésekre vonatkozó merev hivatkozást is tartalmazó példa:

(1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - 2010. március 1-jén lép hatályba VAGY az önkormányzat költségvetéséről szóló rendelet hatályba lépésének napján lép hatályba.

- A jogszabály szerkezeti egységének vagy szerkezeti egysége szövegrészének a jogszabály hatálybalépésének időpontjánál későbbi időpontban való hatálybalépéséről szóló rendelkezés (9.3. pont)

Példa:

(2) Az 1. § (1) bekezdés 2010. április 5-én lép hatályba.

- A különböző időpontban hatályba lépő rendelkezéseket tartalmazó jogszabály tervezetének a hatályba léptető rendelkezései (9.4. pont)

Példa:

12. §

(1) Ez az önkormányzati rendelet – a (2) és a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – 2010. március 1-jén lép hatályba.

(2) A 3. § 2010. április 5-én lép hatályba.

(3) A 6. § 2010. december 2-án lép hatályba.

Tilalmak:

<p>A hatályba lépés időpontjaként megadott esemény vagy feltétel nem lehet állami szerv jogszabálynak nem minősülő aktusában foglalt rendelkezés vagy olyan jogszabály által meghatározott tény, amely az Alkotmány alapján nem lehet ellentétes a hatályba léptetni kívánt jogszabállyal.</p>	<p>A jogbiztonság követelményére figyelemmel nem határozható meg a jogszabály kihirdetése előtti időpont a hatályba lépés időpontjaként, és a szerkezeti egység hatályba lépésének időpontja sem előzheti meg a jogszabály hatálybalépésének időpontját</p>
<p>A különös hatályba lépési időpontok nem előzhetik meg az általános hatálybalépési időpontot. Még hatálytalan rendeletnek nem lehet hatályos rendelkezése.</p>	

B) A jogszabály rövidítésének meghatározása

Ha a jogszabály nem kizárólag módosító, hatályon kívül helyező, átmeneti rendelkezéseket tartalmazó, vagy nemzetközi szerződést kihirdető jogszabály, záró rendelkezései között meg lehet határozni annak más jogszabályban kötelezően alkalmazandó rövidítését.	Két hatályos jogszabályt nem lehet azonos módon rövidíteni.	Már hatálytalan jogszabályhoz köthető rövidítés is csak akkor használható, ha az új – rövidíteni kívánt – jogszabály felváltja a korábban rövidítéssel ellátottat, vagy akkor, ha már nincs hatályban egyetlen olyan jogszabályi rendelkezés sem, amely a korábbi jogszabály azonos rövidítésére hivatkozik.	Ha olyan jogszabály módosítására van szükség, amelynek a megalkotásakor nem rendelkeztek a rövidítés módjáról, a módosító jogszabály-tervezetben kell rendelkezni az ilyen tárgyú kiegészítésről.
--	--	--	--

C) A jogszabály átmeneti rendelkezései

Ha egy **átmeneti** időszakban az új jogszabály rendelkezéseitől **eltérő** szabályok alkalmazása szükséges, vagy ha az új szabályozás bevezetéséhez szükséges **konkrét teendőket** kell meghatározni, átmeneti rendelkezéseket kell alkotni, amelyek **önálló szakaszt képeznek abban a jogszabályban, amelynek az alkalmazására vonatkozó rendelkezéseket tartalmazzák.** Az átmeneti rendelkezésekben pontosan meg kell határozni, hogy azok mely, a jogszabály hatálya alá tartozó esetekre vonatkoznak.

Ha az átmeneti időszak tartama **előre meghatározható:** a jogszabályban rendelkezni kell az átmeneti rendelkezések hatályvesztéséről, amely az átmeneti időszak lezárultát követő napon következik be.

Ha az átmeneti időszak időtartama **nem határozható meg előre:** annak lezárulta után külön jogszabály-tervezetében kell gondoskodni az átmeneti rendelkezések hatályon kívül helyezéséről.

Például:

- a jogszabály hatályon kívül helyezése esetén a hatályon kívül helyező jogszabály tartalmazza az átmeneti rendelkezéseket, a módosító jogszabálynak viszont az alapjogszabályba kell bemódosítani az arra vonatkozó átmeneti rendelkezéseket (különben a gyakorlatban nem találják meg és nem alkalmazzák),

- átmeneti rendelkezés szólhat arról, ha az anyagi jogi szabályt nem az alkalmazására okot adó jogi tény bekövetkezésének napján hatályos szabályok szerint kell alkalmazni; vagy ha az eljárásjogi szabályt nem az eljárási cselekmény megkezdésének időpontjában hatályos szabályok szerint kell alkalmazni.
- elő lehet írni, hogy már az új szabályozás hatályba lépése előtt bekövetkezett jogi tények által kiváltott joghatásokat is az új szabályozás szerint kell megállapítani; az adott – még hatályos – jogszabály rendelkezéseit nem, vagy eltérésekkel kell alkalmazni, stb.

Ugyanakkor **az átmeneti rendelkezés nem vonatkozhat a módosító vagy a hatályon kívül helyező rendelkezésre.**

D) Utalás a jogalkotásra vonatkozó európai uniós követelményekre

Ha a jogszabály tervezete vagy annak valamely rendelkezése uniós jogi aktusnak való megfelelést valósít meg, ezt ki kell mondani az uniós jogi aktusra hivatkozást tartalmazó ún. **jogharmonizációs záradékban.**

Ha uniós jogi aktusok módosulása miatt kerül sor a megfeleltetésre,	a záradékban az egyes módosító uniós jogi aktusokat önállóan is meg kell jelölni.
Ha több jogszabály együttesen valósítja meg az adott uniós jogi aktusnak való megfeleltetést	valamennyi érintett jogszabályt megfelelő jogharmonizációs záradékkal kell ellátni.
Ha a megfelelést jogszabály-módosítással, vagy hatályon kívül helyezéssel lehet biztosítani	a módosító és a hatályon kívül helyező jogszabályt is jogharmonizációs záradékkal kell ellátni.

KIVÉTEL: A záradék alkalmazására akkor **NINCS** szükség, ha a megfeleltetést egy átfogó kódex alapelvi vagy általános rendelkezése biztosítja, vagy akkor, ha a jogalkotási szükséglet az Európai Unió Bíróságának a határozatából következik.

A jogharmonizációs záradék helye, formája és megszövegezése

A záradék helye	rendszerint egyetlen önálló szakasz a záró rendelkezések között , de beilleszthető a jogszabályba alcímként vagy mellékletként is	<u>Példa:</u> „Az Európai Unió jogának való megfelelés” alcím alatt, vagy „Az Európai Unió jogának való megfelelés” című mellékletben helyezhető el.
A záradék tartalma	- merev hivatkozás az uniós aktusra	<u>Példa:</u> a „való megfelelést szolgálja”, vagy „a

	- utalás a megfelelés megállapítására	végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg” szöveg alkalmazásával.
Ha a záradék több uniós aktusra hivatkozik	a különböző érintett aktusokat külön szerkezeti egységbe kell foglalni.	
Ha valamely uniós jogi aktust módosító más uniós jogi aktusra történik hivatkozás	a hivatkozást az „ és az azt módosító ” fordulattal kell bevezetni	
Ha valamely uniós jogi aktus szerkezeti egysége az, amelyre a megfelelés miatt hivatkozni kell	a záradékban elegendő csak az aktus adott részére hivatkozni	
Ha nem az egész jogszabály-tervezet, hanem csupán annak kis számú része, esetleg az abban foglalt kivételek biztosítják a megfelelést	a záradékban fel kell tüntetni, hogy a megfelelés mely tervezet-egységek és mely uniós jogi aktusok között áll fenn.	

E) A jogszabály módosító rendelkezései

A jogszabály tervezete (kivéve módosító jogszabály) esetében a jogszabály vagy más jogszabály szövegét megváltoztatni csak a záró rendelkezésekben foglalt módosító rendelkezéssel lehet.

A módosító jogszabálynál a módosítás önálló logikai egységben – a záró rendelkezést megelőző – módosító rendelkezések keretében kerül meghatározásra.

A **módosítás időpontja**: a módosító rendelkezés hatályba lépésének az időpontja.
FONTOS: a módosító rendelkezés nem tartalmazhatja a módosítás időpontját.

Jogszabály tervezetében módosítani **csak tételesen meghatározott** jogszabályi rendelkezést lehet, olyan rendelkezés, amely azt írja elő, hogy más jogszabály rendelkezését **általánosan** a hatályos rendelkezéstől **eltérő** tartalommal vagy jelentéssel kell értelmezni, **nem alkalmazható**.

Jogszabály-tervezetben tilos módosítani:	<ul style="list-style-type: none"> - a jogszabálynak nem minősülő jogforrást - a jogszabály megjelölését (tehát a címét sem) - a jogszabály szerkezeti egységének megjelölését, kivétel: annak címe - a jogszabály bevezető részét - a módosító rendelkezést
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - a hatályba nem lépést kimondó rendelkezést - a hatályba lépett hatályba léptető rendelkezést
A módosítási tilalom nem terjed ki	a logikai kapcsolatot biztosító kötőszavakra (pl. többemű felsorolás kiegészítésekor) és a mondatzáró írásjelekre

1) A jogszabály-módosítás típusai

a) A szövegcsere módosítás: az eredeti jogszabály szerkezeti egysége hatályos szövegrésze helyébe lépő szöveg megállapítása.

Alkalmazási feltétele:	a módosítás szakasz vagy annál alacsonyabb szintű szerkezeti egység szövegének kis terjedelmű módosítása
Kötelező tartalmi elemei (kötelező sorrendben):	<ul style="list-style-type: none"> - a kicserélendő szövegrészt tartalmazó szerkezeti egységre hivatkozás a „-ban”, „-ben” raggal ellátva - a névelő, és ezt követően a kicserélendő szövegrész idézőjelek között - a „szövegrész helyébe” szöveg - névelő, és ezt követően az új szöveg, szintén idézőjelek között - a „szöveg lép” kifejezés
Nem módosítható ezzel a megoldással:	<ul style="list-style-type: none"> - a teljes mondatot, vagy a szerkezeti egység címének egészét magában foglaló szövegrész - olyan szövegrész, amelynek valamely eleme valamely más elemét tartalmazó szerkezeti egységtől eltérő vagy azon belüli alacsonyabb szintű szerkezeti egységben található - joghatás kiváltására már nem alkalmas rendelkezés

Példák az IRM rendelet melléklete alapján:

A.

Az IRM rendeletben foglaltak szerint tagolandó szövegcsere módosító rendelkezés felépítése, ha a cserélendő szövegrészt vagy a szövegrészeket a módosító rendelkezést tartalmazó jogszabálytól *eltérő* jogszabály tartalmazza (14.4.1. pont)

Példa – általános felépítésre (14.4.1.1. pont)

Kerek Város Önkormányzata képviselő-testületének játékterem létesítéséről és működéséről szóló 10/2010. (III.1.) önkormányzati rendelet 16. §-ában a „játékterem nem létesíthető az 1. sz. mellékletben felsorolt területeken” szövegrész helyébe a „játékterem nem létesíthető a 2. mellékletben meghatározott területeken” szöveg, 18. §-ában a „Kerek Nagyközség Önkormányzata” szövegrész helyébe a „Kerek Város Önkormányzata” szöveg lép.

B.

Az IRM rendeletben foglaltak szerint tagolandó szövegcsérés módosító rendelkezés felépítése, ha a cserélendő szövegrészt a módosító rendelkezést tartalmazó jogszabály tartalmazza (14.4.2. pont)

Példa – általános felépítésre (14.4.2.1. pont)

A 15. §-ban a „játékterem nem létesíthető az 1. sz. mellékletben felsorolt területeken” szövegrész helyébe a „játékterem nem létesíthető a 2. mellékletben meghatározott területeken” szöveg, a 18. §-ban a „Kerek Nagyközség Önkormányzata” szövegrész helyébe „Kerek Város Önkormányzata” szöveg lép.

C.

Az IRM rendeletben foglaltak szerint tagolandó szövegcsérés módosító rendelkezés felépítése, ha a módosító rendelkezés ugyanazon szerkezeti egységben több, egymással azonos szövegrészt ugyanazon szöveggel vált fel (14.4.3. pont)

Az Ör. 25. §-ában a „Tulajdonosi Bizottság” szövegrész helyébe a „Tulajdonosi és Lakásgazdálkodási Bizottság” szöveg lép.

Ez a megoldás nem alkalmazható akkor, ha például a 25. §-on belüli különböző bekezdésekben vannak a szövegrészek (ilyenkor bekezdésenként kell módosítani), csak akkor, ha a 25. § tagolatlan.

D.

Az IRM rendeletben foglaltak szerint tagolandó szövegcsérés módosító rendelkezés felépítése, ha a módosító rendelkezés ugyanazon szerkezeti egységben több, egymástól eltérő szövegrészt vált fel vagy több, egymással azonos - de különböző szerkezeti egységben lévő - szövegrészt egymástól eltérő szövegekkel vált fel (14.4.4. pont)

Az Ör. 16. §-ában a „Játékterem nem létesíthető az 1. sz. mellékletben felsorolt területeken” szövegrész helyébe a „játékterem nem létesíthető a 2. mellékletben meghatározott területeken” szöveg, a „játékterem létesíthető” szövegrész helyébe a „játékterem nem létesíthető a 2. mellékletben meghatározott területeken” szöveg lép.”

E.

A módosítandó szövegrész és az azt felváltó szöveg idézésének módja, ha a cserélendő szövegrész, illetve az azt felváltó szöveg ponttal, vesszővel, pontosvesszővel vagy nyitó idézőjellel kezdődik (14.4.5. pont)

Példa:

Az Ör. 16. §-ában a „„játékterem” szövegrész helyébe a „„játékgép” szöveg lép.

Példa:

Az Ör. 19. §-ában a „ , polgármester és alpolgármester” szövegrész helyébe az „és polgármester” szöveg lép.

F.

A módosítandó szövegrész és az azt felváltó szöveg idézésének módja, ha a cserélendő szövegrész, illetve az azt felváltó szöveg záró idézőjellel végződik (14.4.6. pont)

Példa:

Az Ör. 16. §-ában a „játékterem” ” szövegrész helyébe a „játékgép” ” szöveg lép.

b) Az újrászabályozás: kizárólag hatályos szerkezeti egység helyébe lépő szerkezeti egység szövegének megállapítása végezhető el újrászabályozással.

Alkalmazási feltétele:	csak a megváltoztatni kívánt legalacsonyabb szintű szerkezeti egység módosítható újrászabályozással
Kötelező az újrászabályozást alkalmazni, ha:	<ul style="list-style-type: none"> - valamely szakasz, bekezdés, pont, alpont szövegcsere módosítása nem lehetséges - a szerkezeti egységben terjedelméhez képest nagy terjedelmű módosítást kell végrehajtani - tovább már nem tagolt szerkezeti egység tagolása, vagy új szerkezeti egységgel való kiegészítése szükséges
Az újrászabályozást tartalmazó módosító rendelkezés kötelező tartalmi elemei:	<ul style="list-style-type: none"> - az újrászabályozandó részre vonatkozó merev hivatkozás, - a „helyébe a következő rendelkezés lép:” vagy – több azonos szintű szerkezeti egység módosítása esetén – a „helyébe a következő rendelkezések lépnek” szöveg, - pont vagy alpont újrászabályozása esetén zárójelben a nyitó szövegrész, - a szerkezeti egységnek a megjelölésével idézőjelben a szerkezeti egység új szövege, - pont, vagy alpont újrászabályozása esetén ha az adott szakasz záró szövegrészt tartalmaz, zárójelben a záró szövegrész

**Egyazon módosító rendelkezéssel
újrászabályozhatók**

az egymást közvetlenül követő, azonos időpontban módosuló egy magasabb szintű szerkezeti egységbe tartozó vagy egy önálló, de azonos szintű szerkezeti egységek. Ha az újrászabályozás során az azonos szintű szerkezeti egységek száma módosul, szükség szerinti hatályon kívül helyezés vagy kiegészítés alkalmazható. Ugyanígy kell eljárni az újrászabályozott szerkezeti egységekre vonatkozó hivatkozásokkal is.

Példák az IRM rendelet melléklete alapján:

A.

Az újrászabályozó módosító rendelkezés felépítése, ha a módosítás a módosító rendelkezést tartalmazó jogszabálytól eltérő jogszabályra vonatkozik (14.1.1. pont)

Példa – a fejezet tekintetében

- egy fejezet esetében

A helyi szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletben kerül megfogalmazásra az alábbi:

Az étkezési térítési díjakról szóló 10/2010. (III. 1.) önkormányzati rendelet V. Fejezete helyébe a következő fejezet lép:

- több fejezet esetében

Az étkezési térítési díjakról szóló 10/2010. (III. 1.) önkormányzati rendelet V. és VII. Fejezete helyébe a következő fejezetek lépnek:

B.

Az újrászabályozó módosító rendelkezés felépítése, ha a módosítás a módosító rendelkezést tartalmazó jogszabályra vonatkozik (14.1.2. pont)

Példa – a fejezet tekintetében

- egy fejezet esetében

Az V. Fejezet helyébe a következő fejezet lép:

- több fejezet esetében

Az V. és VII. Fejezet helyébe a következő fejezetek lépnek:

c) A kiegészítés (kiegészítő módosító rendelkezés): a hatályos jogszabály új szerkezeti egységgel való kiegészítése.

<p>Nem egészíthető ki:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - törvény új könyvvel, - jogszabály új résszel, - a jogszabály más jogszabályokban kötelezően alkalmazandó rövidítéséről szóló rendelkezés, a felhatalmazó rendelkezés, a jogharmonizációs záradék és az átmeneti rendelkezés kivételével a jogszabály záró rendelkezése új szerkezeti egységgel - a tovább már nem tagolt szerkezeti egység új, alacsonyabb szintű szerkezeti egységgel.
<p>Ha a kiegészítés nem valósítható meg:</p>	<p>az érintett magasabb szintű szerkezeti egységet, vagy szükség szerint az egész jogszabályt újra kell szabályozni.</p>
<p>Ha két szakasz között magasabb szintű szerkezeti egységek határa van</p>	<p>a módosító rendelkezésben egyértelműen meg kell jelölni, hogy melyik magasabb szintű szerkezeti egység egészül ki</p>
<p>Ha két azonos szintű egymást követő szerkezeti egység között új, azonos szintű szerkezeti egységgel kell kiegészíteni a jogszabályt</p>	<p>az új szerkezeti egységet a megelőző szerkezeti egység számával és bekezdés vagy arab számmal megjelölt pont esetén közvetlenül a latin ábécé kisbetűje, más szerkezeti egység esetén perjelt követően a latin ábécé nagybetűje segítségével kell megjelölni.</p>

Példák az IRM rendelet melléklete alapján:

Példa

A. - a fejezet tekintetében

- Egy vagy több fejezetet beiktató módosító rendelkezés felépítése, ha az adott jogszabályt a fejezettel vagy fejezetekkel nem közvetlenül egy magasabb szintű szerkezeti egység megjelölését megelőzően vagy azt követően kell kiegészíteni (14.2.1.1.1. pont)

Az étkezési térítési díjakról szóló 10/2010. (III.1.) önkormányzati rendelet a következő V. Fejezettel egészül ki:

- Egy vagy több fejezetet beiktató módosító rendelkezés felépítése, ha az adott jogszabályt a fejezettel vagy fejezetekkel közvetlenül egy magasabb szintű szerkezeti egység megjelölését megelőzően vagy azt követően kell kiegészíteni (14.2.1.1.2. pont)

Az étkezési térítési díjakról szóló 10/2010. (III.1.) önkormányzati rendelet MÁSODIK RÉSZÉ a következő V. Fejezettel egészül ki:

B. Két azonos szintű, egymást követő szerkezeti egység között új, azonos szintű szerkezeti egységgel történő kiegészítés:

„A rendelet a következő 8/A. §-sal egészül ki:”

„A rendelet 16. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:”

Figyelem! A fentiek az alpont és a latin ábécé kisbetűivel megjelölt pont esetében nem alkalmazhatóak.

d) A jogszabály még hatályba nem lépett szerkezeti egységének eltérő szöveggel történő hatályba léptetésével történő módosítás

A jogszabály tartalmának megváltoztatása a hatálybalépést megelőzően, kizárólag akkor alkalmazható, ha	a szabályozás célja másképp nem érhető el.
Az ezt tartalmazó módosító rendelkezést	legkésőbb az eredeti hatálybalépéssel egyidejűleg kell hatályba léptetni.
Módosító rendelkezés nem léptethető hatályba eltérő szöveggel, ehelyett:	- arról kell rendelkezni, hogy a módosító rendelkezés nem lép hatályba és a módosítást ismételten el kell végezni az új szöveggel , vagy ha a módosító rendelkezéssel érintett szerkezeti egységnek csak egy szövegrészét kell így megváltoztatni, és a szövegcsere módosítás lehetséges, a módosított rendelkezés szövegrészének eltérő szöveggel történő hatálybalépéséről kell rendelkezni.
A hatályba léptető rendelkezés kizárólag a benne foglalt hatályba lépési időpont előtt módosítható	úgy, hogy elvégzik az azt tartalmazó legalacsonyabb szintű szerkezeti egység újraszabályozását.
Jogszabályt hatályba léptető rendelkezés módosítása nem valósítható meg az előbbi módon:	ilyenkor a hatálybalépés időpontját megváltoztatni kívánó jogszabály tervezetében kell rendelkezni az eltérő hatálybalépésről, továbbá a jogszabály eltérő időpontban hatályba lépő szerkezeti egységeinek hatálybalépéséről is rendelkezni kell.

Példák az IRM rendelet melléklete alapján:

Példa:

Szövegrész tartalmának a megváltoztatása (15.1. pont)

Szövegrész tartalmát megváltoztató rendelkezés felépítése, ha a megváltoztatandó szövegrészt valamely - módosító vagy hatályon kívül helyező rendelkezést magában nem foglaló - szakasz, bekezdés, pont vagy alpont tartalmazza (15.1.1. pont)

Nagy Város Önkormányzata képviselő-testületének az étkezési térítési díjakról szóló 10/2010. (III.1.) önkormányzati rendelet V. Fejezete a „a megváltoztatandó szövegrész” szövegrész helyett a „a megváltoztatandó szövegrészt felváltó szöveg” szöveggel lép hatályba

2) A módosító rendelkezések tagolására vonatkozó általános szabályok

<p>A módosító rendelkezéseken belül az új szerkezeti egységet megállapító és a szerkezeti egységet újrászabályozó rendelkezések</p>	<p>megelőzik a szövegcsérés módosító rendelkezéseket. Az előbbieket a módosuló jogszabályok kihirdetésének sorrendjében, legalább jogszabályonként önálló szakaszban kell elhelyezni, míg a szövegcsérés módosításokat önálló pontban kell meghatározni. A különböző időpontban hatályba lépő módosító rendelkezéseket külön szerkezeti egységbe kell foglalni.</p>
<p>A hatályba léptető és a módosító rendelkezést</p>	<p>nem lehet ugyanabban a bekezdésben, vagy bekezdésekre nem tagolt szerkezetű szakaszban elhelyezni.</p>
<p>A szakasznál magasabb szintű szerkezeti egységet</p>	<p>önálló szakaszban kell újrászabályozni</p>
<p>A szakasz vagy annál alacsonyabb egységek esetén</p>	<p>önálló szakaszt vagy önálló bekezdést kell alkalmazni.</p>
<p>Ha jogszabály szakasznál magasabb szintű egységgel való kiegészítése szükséges,</p>	<p>azt önálló szakaszba foglalva kell elvégezni, szakasz vagy alacsonyabb szintű egység esetén önálló szakasz vagy bekezdést kell alkalmazni. A szakasznál alacsonyabb szintű elem módosítását akkor kell önálló szakaszba foglalni, ha a módosítás a szakasz szövegének újbóli megállapítása nélkül több azonos szintű szerkezeti egységet szabályoz újra.</p>
<p>A szövegcsérés módosító rendelkezéseket</p>	<p>nem lehet a szövegrészt hatályon kívül helyező rendelkezésekkel egy rendelkezésben szabályozni. A szövegcsérés módosító rendelkezéseket egyetlen szakaszba kell foglalni. Különböző időpontban hatályba lépő szövegcsérés módosító rendelkezéseket nem lehet ugyanabba a szakaszba foglalni, kivéve, ha a jogszabály csak egyetlen jogszabályt módosít szövegcsérével. Ebben az esetben a módosító rendelkezéseket</p>

	külön bekezdésekben kell szabályozni, amelyek sorrendje megegyezik a hatályba lépésük sorrendjével.
Az időrendi sorrendet a szakaszon belüli szövegcsereik esetén is be kell tartani: a szövegcsereik módosító rendelkezést tartalmazó bekezdések vagy pontok sorrendjét úgy kell meghatározni, hogy	- a korábban kihirdetett jogszabályra vonatkozó módosító rendelkezés megelőzze a későbbire vonatkozót, - az azonos évben kihirdetett jogszabályok megalkotójának rövidítése – önkormányzati rendeletek esetén a megalkotó megnevezése – szerinti ábécésorrendet kell alkalmazni, - az azonos évben, azonos jogalkotó által alkotott jogszabályok esetén a jogszabály sorszámának növekedése szerinti sorrendet kell alkalmazni.

F) A jogszabály hatályon kívül helyező rendelkezései

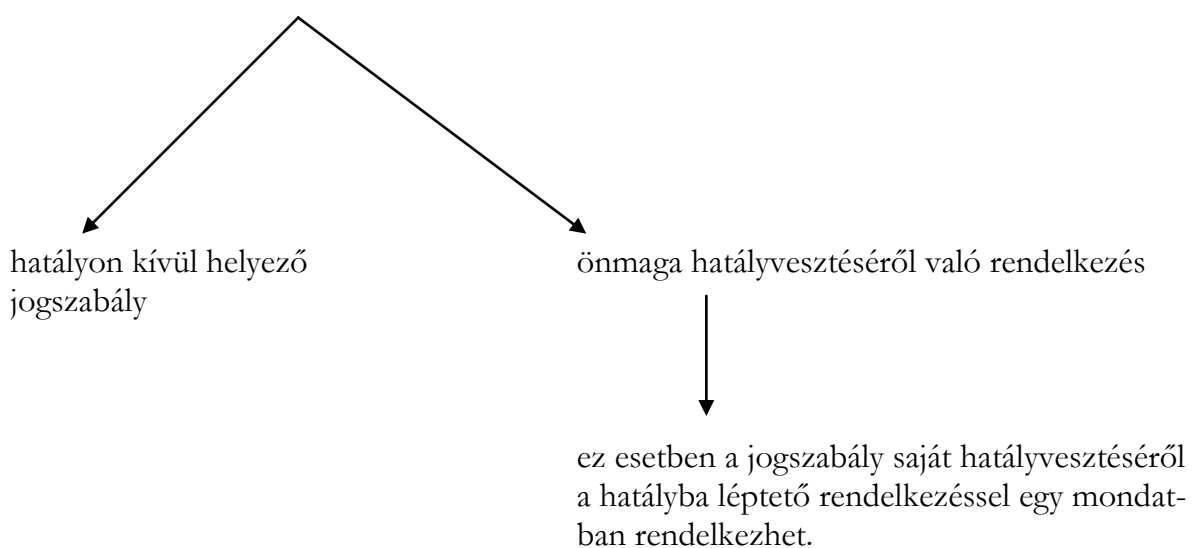
Hatályon kívül helyező rendelkezés alkalmazására kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha

- jogszabály,
- jogszabály szerkezeti egysége,
- jogszabály szerkezeti egységének szövegrésze

egy korábbi időpontban már hatályba lépett.

a) A hatályon kívül helyező rendelkezés elhelyezése

A hatályon kívül helyező rendelkezés kizárólag a jogszabály záró rendelkezései között helyezhető el. Kivétel:

b) A hatályon kívül helyező rendelkezés felépítése

	Jogszabály	Jogszabály szerkezeti egysége	Jogszabály szerkezeti egységének szövegrésze
Tartalma (ebben a sorrendben)	<p>1. „hatályát veszti” kifejezés</p> <p>2. a hatályát veszítő jogszabályra való merev hivatkozás</p>	<p>1. „hatályát veszti” kifejezés</p> <p>2. a hatályát veszítő szerkezeti egységre való merev hivatkozás</p>	<p>1. „hatályát veszti” kifejezés</p> <p>2. a hatályát veszítő szövegrészt tartalmazó szerkezeti egységre való merev hivatkozás „-ban” vagy „-ben” raggal</p> <p>3. a névelő után a hatályát veszítő szövegrész idézőjelek között</p> <p>4. „szövegrész” kifejezés</p>

Példák az IRM rendelet melléklete alapján:

A. Jogszabály egészének hatályon kívül helyezésére:

Hatályát veszti az állattartásról szóló 5/2010. (V.15.) önkormányzati rendelet.

B. Jogszabály szerkezeti egységének hatályon kívül helyezésére:

1.) Ha a hatályon kívül helyezendő szerkezeti egység más jogszabályban található:

Hatályát veszti az állattartásról szóló 5/2010. (V.15.) önkormányzati rendelet 4. §-a, 5. §-a és 8. §-a.

2.) Ha a hatályon kívül helyezendő szerkezeti egység a hatályon kívül helyező jogszabályban található:

Hatályát veszti a 4. §, 5. § és 8. §.

C. Jogszabály szerkezeti egységének szövegrésze hatályon kívül helyezésére:

1.) Ha a hatályon kívül helyezendő szövegrész más jogszabályban található:

Hatályát veszti az állattartásról szóló 5/2010. (V.15.) önkormányzati rendelet 4. §-ában a „családi szükséglet erejéig” szövegrész.

2.) Ha a hatályon kívül helyezendő szerkezeti egység a hatályon kívül helyező jogszabályban található:

Hatályát veszti a 4. §-ban a „családi szükséglet erejéig” szövegrész.

c) A hatályvesztés, illetőleg hatályba lépés időpontja

Főszabály: A hatályvesztés időpontja a hatályon kívül helyező rendelkezés hatálybalépésének az időpontja.

Kivétel: a jogszabály maga vagy szerkezeti egysége hatályon kívül helyezéséről szóló rendelkezése tartalmazhatja a hatályvesztés időpontját.

A különböző időpontokban hatályba lépő hatályon kívül helyező rendelkezéseket a hatálybalépés időpontjának *növekvő sorrendjében* kell szabályozni.

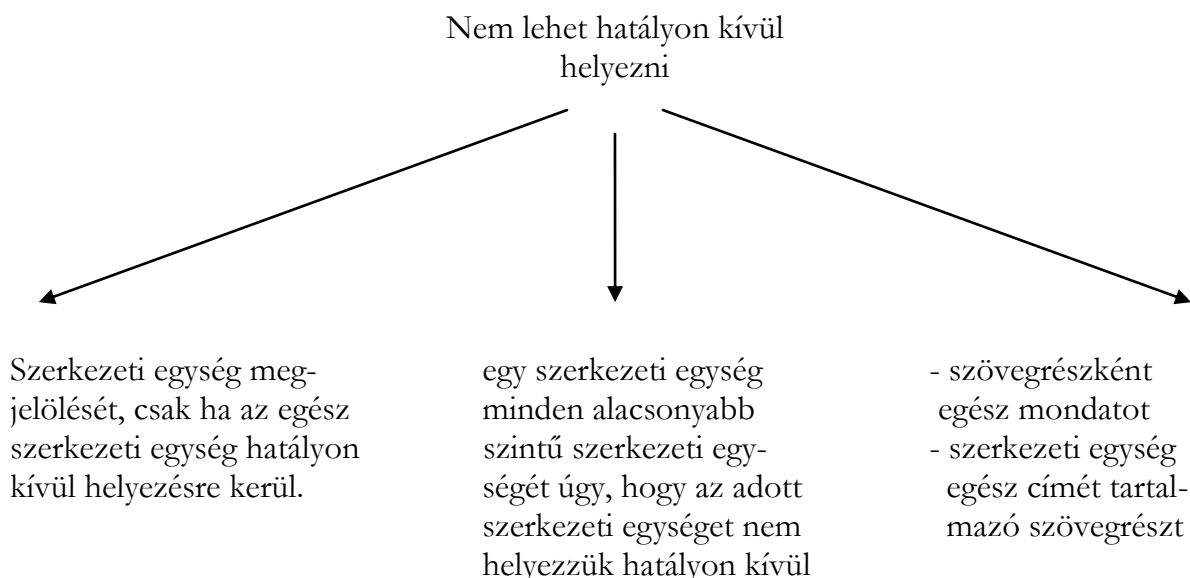
Egy szerkezeti egység vagy szövegrész *nem helyezhető hatályon kívül a hatálybalépését megelőző hatállyal.*

d) Specifikus nyelvtani szabályok

Valamely szakasz vagy bekezdés utolsó pontjának hatályon kívül helyezése esetén a mondatzáró írásjelet nem kell módosítani.

Pont vagy alpont hatályon kívül helyezése esetén a felsorolás tagjai közötti és/vagy kötőszót szükséghez képest módosítani kell.

e) A hatályon kívül helyező rendelkezés alkalmazása

f) A hatályon kívül helyező rendelkezések tagolása

A szakaszra vonatkozó szabályok	A hatályon kívül helyező rendelkezéseket <i>egyetlen szakaszba</i> kell foglalni.
A bekezdésre vonatkozó szabályok	Nem szabályozhatók ugyanazon bekezdésben a <i>különböző időpontban</i> hatályba lépő hatályon kívül helyező rendelkezések.
A pontra vonatkozó szabályok	A <i>különböző jogszabályokra</i> vonatkozó hatályon kívül helyező rendelkezéseket külön pontokban kell szabályozni.

Egy bekezdésen belül a pontok sorrendisége a következőképpen alakul:

I. IDŐ szerint:

A korábbi évben kihirdetett jogszabályra vonatkozó hatályon kívül helyező rendelkezés megelőzi a későbbi évben kihirdetett rendelkezést.

II. ABC-rendben:

Az azonos évben kihirdetett jogszabályok megalkotójának megnevezése szerinti ábécésorrendet kell alkalmazni. (Ez önkormányzati rendeletek esetében csak kivételesen fordulhat elő.)

III. SZÁM szerint:

Az azonos évben azonos jogalkotó által megalkotott jogszabályok esetén a jogszabály sorszámának növekvő sorrendjét kell alkalmazni.

G) Rendelkezés hatályba nem lépésről

Hatályba nem lépésre vonatkozó rendelkezés alkalmazására kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha a

- jogszabály,
  - jogszabály szerkezeti egysége,
  - jogszabály szerkezeti egységének szövegrésze
- még nem hatályos.

a) A hatályba nem lépésről rendelkezés elhelyezése

A hatályba nem lépésről szóló rendelkezést kivétel nélkül a záró rendelkezések között kell elhelyezni.

b) A hatályba nem lépésről rendelkezés felépítése

	Jogszabály	Jogszabály szerkezeti egysége	Jogszabály szerkezeti egységének szövegrésze
Tartalma (ebben a sorrendben)	<ol style="list-style-type: none"> 1. „nem lép hatályba” kifejezés 2. a hatályba nem lépő jogszabályra való merev hivatkozás	<ol style="list-style-type: none"> 1. „nem lép hatályba” kifejezés 2. a hatályba nem lépő szerkezeti egységre való merev hivatkozás	<ol style="list-style-type: none"> 1. „nem lép hatályba” kifejezés 2. a hatályba nem lépő szövegrészt tartalmazó szerkezeti egységre való merev hivatkozás „-ban” vagy „-ben” raggal 3. a névelő után a hatályba nem lépő szövegrész idézőjelek között 4. „szövegrész” kifejezés

Példák az IRM rendelet melléklete alapján:

A. Jogszabály hatályba nem lépésére:

Nem lép hatályba az állattartásról szóló 5/2010. (V.15.) önkormányzati rendelet.

B. Jogszabály szerkezeti egységének hatályba nem lépésére:

Nem lép hatályba az állattartásról szóló 5/2010. (V.15.) önkormányzati rendelet 4. §-a.

C. Jogszabály szerkezeti egységének szövegrésze hatályba nem lépésére:

Nem lép hatályba az állattartásról szóló 5/2010. (V.15.) önkormányzati rendelet 4. §-ában a „családi szükséglet erejéig” szövegrész.

A hatályba nem lépésről szóló rendelkezés:

- nem tartalmazhatja azt az időpontot, amikor a jogszabály, a szerkezeti egység vagy szövegrész hatályba lépett volna,
- hatálybalépésének időpontja meg kell előzze azt az időpontot, amikor a jogszabály, szerkezeti egység vagy szövegrész hatályba lépett volna

Egyebekben a hatályba nem lépésről szóló rendelkezésre a hatályon kívül helyező rendelkezésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

V. A jogszabály tervezetének melléklete

1. A melléklet tartalmi követelményei

<u>MIKOR</u> kell alkotni:	Ha a jogszabályban rögzíteni kívánt <i>tartalom</i> annak - speciális megjeleníthetősége, vagy - technikai jellege miatt <i>nem fejezhető ki átláthatóan</i> a jogszabály tervezetének a szakaszaiban.
<u>HOGYAN</u> kell megalkotni:	Úgy alkotható, hogy a jogszabály tervezetének valamely (egy vagy több) <i>szakasza</i> a melléklet szerinti szabályozási tartalom megjelölésével <i>hivatkozik a mellékletre</i> .
<u>NEM TARTALMAZHAT:</u>	Olyan szabályt, amely a jogszabály <i>szakaszaiban is meghatározható</i> .

2. A melléklet megjelölése

A megjelölés módja:

- a) pozitív egész arab sorszám
- b) „melléklet” szöveg
- c) a rendelet sorszáma, kihirdetésének ideje, az „önkormányzati rendelethez” kifejezés

(Például: „2. melléklet az 5/2010. (V.15.) önkormányzati rendelethez”)

A melléklet megjelölésében meghatározható a melléklet címe is nagy kezdőbetűvel. (Például: „A gazdasági használat tartás során betartandó védőtávolságok”)

3. A melléklet tagolása

A melléklet több szinten tagolható, szintenként pozitív egész, egymást követő arab sorszámmal. (Például „1.2.2.”) A melléklet a ponton belül táblázatot vagy idézetet tartalmazhat.

	Nyitó szöveg	Tartalom	Megjelölés	Speciális
TÁBLÁZAT	A táblázatot tartalmazó pont tartalmaz nyitó szövegrészt, amely meghatározza hogy a táblázat mit szabályoz.	Ha a melléklet tartalma kizárólag egyetlen táblázat, azt nem kell pontba foglalni.	<u>Sorok:</u> Pozitív egész arab sorszámok <u>Oszlopok:</u> Latin ábécé nagybetűi	

IDÉZET	Az idézet tartalmazó pont tartalmaz nyitó szövegrészt, amely meghatározza hogy az idézet mit szabályoz.	Ha a melléklet tartalma kizárólag egyetlen idézet, azt nem kell pontba foglalni.	Az idézet űrlapot, grafikai elemet vagy szerkezeti egységekre megfelelően nem tagolható más szöveget idézőjelben vagy keretben tartalmazhat.	Az idézet akkor tartalmazhat formanyomtatványt, ha a szabályozás célja másképp nem érhető el.
---------------	---	--	--	---

Példa a táblázatra:

	<u>A</u>	<u>B</u>	<u>C</u>
1	<u>A szabályszegés megjelölése</u>	<u>A szabályszegésért kiszabható bírság legalacsonyabb összege</u>	<u>A szabályszegésért kiszabható bírság legmagasabb összege</u>
2	<u>Az 1. § (2) bekezdése szerinti szabály megszegése</u>	<u>10 000 Ft</u>	<u>15 000 Ft</u>
3	<u>A 3. § (3) bekezdése szerinti szabály megszegése</u>	<u>20 000 Ft</u>	<u>25 000 Ft</u>

A táblázat és idézet *közös szabályai*:

a)

A táblázatot vagy idézetet tartalmazó pont további pontokra nem tagolható.

b)

A táblázat és idézet nem tartalmazhat önmagában – a jogszabály szakaszaiban foglalt rendelkezés nélkül – joghatás kiváltására alkalmas normatív rendelkezést.

4. A melléklet módosítása

A melléklet módosításának módjai az IRM rendelet NEGYEDIK RÉSZÉ szerint:

ÚJRASZABÁLYOZÁS

- a melléklet, az idézet, a táblázat, a táblázat mezője vonatkozásában lehetséges

- mellékletben

SZÖVEGCSERE

- a melléklet idézetet, táblázatot nem tartalmazó pontja, és a táblázat mezője vonatkozásában lehetséges

- a módosító rendelkezések között

I. A *mellékletet* újraszabályozó rendelkezés felépítése:

1. a módosítani kívánt jogszabály mellékletére való merev hivatkozás,
2. a „helyébe” szöveg,
3. a módosító jogszabálynak az eredeti helyébe lépő mellékletére való merev hivatkozás,
4. végül a „lép” szó.

II. Az *idézetet, táblázatot, táblázat mezőjét* újraszabályozó rendelkezés felépítése:

1. a módosítani kívánt jogszabály mellékletére való merev hivatkozás,
2. a módosító jogszabálynak az eredeti helyébe lépő mellékletére való merev hivatkozás,
3. végül a „szerint módosul” szöveg.

A fenti módosítási módokon kívül az IRM rendelet mellékletében meghatározott szövegezési minták alapján lehetőség van a melléklet kiegészítéssel történő módosítására is.

Példák az IRM rendelet melléklete 18.7. pontja alapján:

- Újrászabályozás (18.7.1. – 18.7.4. pont)

Példa:

A mellékletet újraszabályozó rendelkezés (18.7.1. pont)

A szervezeti és működési szabályzatról szóló 3/2010. (III. 1.) önkormányzati rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

- Szövegcsere (18.7.7. – 18.7.9. pont)

Példa:

A melléklet címének módosítására irányuló szövegcsérés módosítás (18.7.7. pont)

Az Ör. 1. melléklete címében a „Közterület használati díj” szövegrész helyébe a „Közterület használatáért fizetendő díj” szöveg lép.

- Kiegészítés (18.7.5.-18.7.6. pont)

Példa

Az Ör. 1. melléklete a következő 1.1.1. ponttal egészül ki:

„1.1.1. gyermekétkeztetés személyi térítési díja”

5. A melléklet hatályon kívül helyezése

Példák az IRM rendelet melléklete 18.7.10. – 18.7.11. pontjai alapján

A.

A mellékletet, a melléklet pontját, táblázatának sorát, oszlopát, mezőjét hatályon kívül helyező rendelkezés (18.7.10. pont) (18.5.4. pont)

Hatályát veszti az Ör. 1. melléklete VAGY 1. melléklet 1 pontja VAGY 1. melléklet 1 pontjában foglalt táblázat 1. és 5. sora VAGY 1. melléklet 1 pontjában foglalt táblázat A oszlópa VAGY 1. melléklet 1 pontjában foglalt táblázat A:1. mezője.

B.

A melléklet címének, pontjának vagy mezőjének a szövegrészét hatályon kívül helyező rendelkezés (18.7.11. pont)

Hatályát veszti az Ör. 1. melléklet címében VAGY 1. melléklet 1 pontjában foglalt táblázat A:1. mezőjében a „hatályon kívül helyezni kívánt szövegrész” szövegrész.

VI. A módosító és a hatályon kívül helyező jogszabály tervezete, valamint a technikai dereguláció

1. A módosító jogszabály

CÍME	<p>Tartalmazza:</p> <p>- a módosítások közös tárgyát, a módosítani kívánt jogszabályokra való általános hivatkozást, <u>ÉS</u> a módosítás aktusára utaló kifejezést. (Ha a jogszabály hatályon kívül helyező rendelkezést is tartalmaz, a módosító jogszabály címében a hatályon kívül helyezés aktusára nem kell utalni.)</p> <p><u>Példa:</u></p> <p style="text-align: center;">Nagy Város Önkormányzat képviselő-testületének 11/2010. (III. 1.) önkormányzati rendelete a környezetvédelmi tárgyú önkormányzati rendeletek módosításáról</p> <p><u>VAGY</u></p> <p>- háromnál kevesebb jogszabály módosítása esetén a módosítani kívánt jogszabályokra való merev hivatkozást, <u>ÉS</u> a módosítás aktusára utaló kifejezést. (Ha a jogszabály hatályon kívül helyező rendelkezést is tartalmaz, a módosító jogszabály címében a hatályon kívül helyezés aktusára nem kell utalni.)</p> <p><u>Példa:</u> a helyi adókról szóló 10/2010. (III. 1.) önkormányzati rendelet módosításáról</p>
TARTALMA	<p>Kizárólag az alábbi logikai egységeket tartalmazhatja:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) bevezető rész b) módosító rendelkezések c) hatályon kívül helyező rendelkezések d) hatályba nem lépésről szóló rendelkezések e) záró rendelkezések, ezen belül (ebben a sorrendben): <ol style="list-style-type: none"> ea) hatályba léptető rendelkezések eb) átmeneti rendelkezések ec) az EU követelményekre utaló rendelkezések
SPECIÁLIS SZABÁLYOK	<p>1. Ha a módosító jogszabály</p> <ul style="list-style-type: none"> • több jogszabályt módosít, • vagy több jogszabályra vonatkozó hatályon kívül helyező

	<p>rendelkezést tartalmaz,</p> <ul style="list-style-type: none"> • vagy több jogszabályra vonatkozó hatályba nem lépésről szóló rendelkezést tartalmaz, <p style="text-align: center;">↓</p> <p>az egyazon jogszabályra vonatkozó rendelkezések egy, az adott jogszabály módosításáról szóló, <i>szakasznál magasabb szintű szerkezeti egységbe foglalhatóak.</i></p> <p>2. A módosító jogszabályban az eltérő időpontban hatályba lépő módosító, hatályon kívül helyező és hatályba nem lépésről szóló rendelkezések önálló, <i>szakasznál magasabb szintű szerkezeti egységbe foglalhatóak.</i></p>
TILALMAK	<p>1. A speciális szabályoknál rögzített két esetben nem foglalhatók ugyanabba a szakaszba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az újraszabályozó módosító rendelkezések, - a szövegcsérés módosító rendelkezések, - a hatályon kívül helyező rendelkezések és - a hatályba nem lépésről szóló rendelkezések. <p>2. A módosító jogszabály nem állapíthatja meg egy másik jogszabály teljes szövegét.</p>

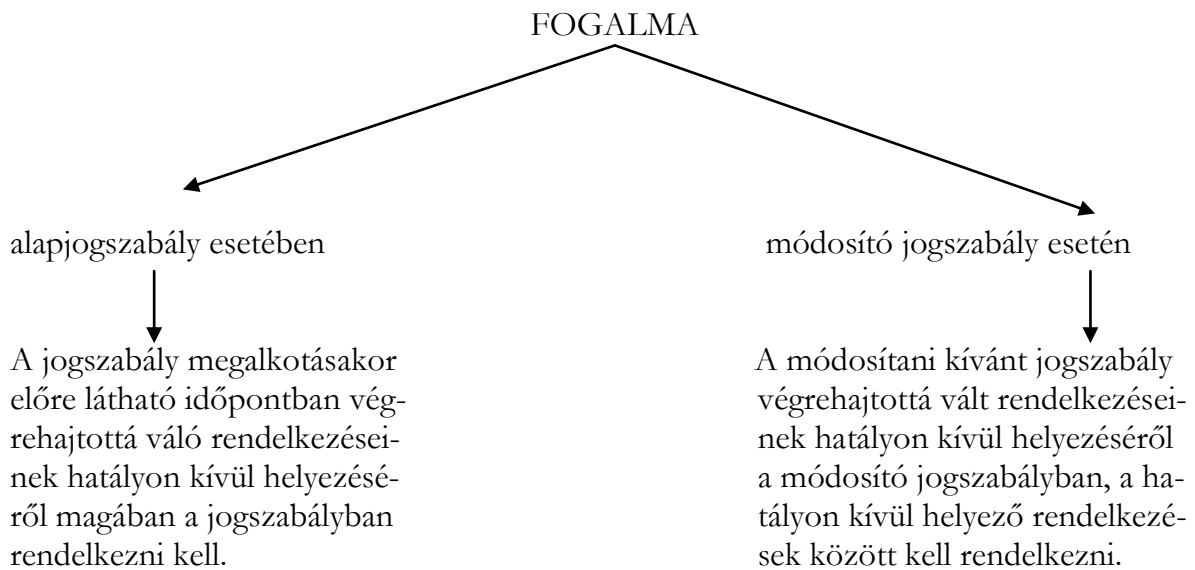
2. A hatályon kívül helyező jogszabály

CÍME	<p><i>Tartalma:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - háromnál kevesebb jogszabályra vonatkozó hatályon kívül helyezés esetén e jogszabályokra való merev hivatkozást, <u>ÉS</u> a hatályon kívül helyezés aktusára utaló kifejezést. <p><u>Példa:</u> a helyi adókról szóló 10/2010. (III. 1.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezéséről</p> <p><u>VAGY</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - a hatályon kívül helyezések közös tárgyát, valamint azon jogszabályokra való általános hivatkozást, amelyekre a hatályon kívül helyezés irányul, <u>ÉS</u> a hatályon kívül helyezés aktusára utaló kifejezést.
-------------	---

	<p><u>Példa:</u> Nagy Város Önkormányzat képviselő-testületének 11/2010. (III. 1.) önkormányzati rendelete a környezetvédelmi tárgyú önkormányzati rendeletek hatályon kívül helyezéséről</p> <p><u>VAGY</u></p> <p>- az arra való utalást, hogy a hatályon kívül helyezés kizárólag a jogszabály egyes rendelkezéseire irányul, <u>ÉS</u> a hatályon kívül helyezés aktusára utaló kifejezést.</p> <p><u>Példa:</u> Nagy Város Önkormányzat képviselő-testületének 10/2010. (III. 1.) önkormányzati rendelete a helyi adókról egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése</p> <p><i>Nem tartalmazhatja:</i> A hatályon kívül helyezendő jogszabályt módosító hatályon kívül helyezendő jogszabályra hivatkozást.</p>
TARTALMA	<p>Kizárólag az alábbi logikai egységeket tartalmazhatja:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) bevezető rész b) hatályon kívül helyező rendelkezések c) hatályba nem lépésről szóló rendelkezések d) záró rendelkezések, ezen belül (ebben a sorrendben): <ol style="list-style-type: none"> ea) hatályba léptető rendelkezések eb) átmeneti rendelkezések ec) a hatályon kívül helyezéssel összefüggésben szükséges módosító rendelkezések ed) az EU követelményekre utaló rendelkezések.

3. A technikai dereguláció

TARTALMA	<p>Hatályon kívül kell helyezni:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) a jogszabály hatályba lépett módosító rendelkezéseit, b) a jogszabály hatályba lépett hatályon kívül helyező rendelkezéseit, c) a jogszabály olyan hatályba nem lépésről rendelkező rendelkezéseit, amelyek a hatálybalépés korábbi időpontjának elteltével végrehajtottá váltak, d) a jogszabály végrehajtott átmeneti rendelkezéseit, e) a jogszabály meghatározott időre szóló rendelkezéseit, f) az EU követelményekre utalást, ha a jogszabály valamennyi – átültetést vagy végrehajtást szolgáló – rendelkezése végrehajtottá vált vagy hatályát veszítette.
HATÁLYVESZTÉS IDŐPONTJA	<p>I. Ha <i>minden rendelkezés végrehajtottá vált</i>:</p> <p>Az utoljára végrehajtottá váló rendelkezés végrehajtottá válását követő nap.</p> <p>II. <i>Ismert időpontban végrehajtottá váló rendelkezések</i> esetén:</p> <p>Az utolsó ismert időpontban végrehajtottá váló rendelkezés végrehajtottá válását követő nap.</p>

CÍME	<p>A <u>kizárólag technikai deregulációt</u> megvalósító jogszabály címe tartalmazza:</p> <p>a) a hatályon kívül helyezéssel érintett jogszabályra való <i>általános hivatkozást</i>, valamint</p> <p>b) ha a technikai deregulációs jogszabály nem csak egész jogszabályokat helyez hatályon kívül, az <i>erre való utalást</i>.</p>
-------------	---